

ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS

Puijonkatu 29 A, 2. krs, PL 1744

70101 KUOPIO

Puhelin 029 56 42500

Faksi 029 56 42501

Sähköposti ita-suomi.hao@oikeus.fi

DIAARILEHTI

11.11.2015

Dnro: 02438/15

4. jaosto

Saapunut: 11.11.2015

Vireille: 11.11.2015

Kokonaiskäsittelyn

alkamispäivä: 29.9.2015

Asia 2299 Muu kunnallisia
Valitus

Asian kuvaus

Kaavin kunnan kuulemistilaisuus koskien Kysteri liikelaitoksen jälkilaskutusta vuosilta 2013-2014 (oik.vaat. Kysterin johtokunta 18.8.2015 § 54)

Muutoksenhaunainen päätös

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri Kysterin johtokunta
06.10.2015 nro:69

Muutoksenhakija

Kaavin kunnanhallitus

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri Kysterin johtokunta

PL 900

70029 KYS

Vastaanottajaa kehoitetaan oheisen valituksen johdosta:

1. Antamaan **lausuntonsa** kaikista valituksessa esitetyistä vaatimuksista ja niiden perusteluista.

Lisäksi vastaanottajalta pyydetään lausuntoa seuraaviin kysymyksiin.

a) Kysterin johtokunnan päätöksen 18.8.2015 § 54 selostusosan mukaan "Kysteri-liikelaitos on tarkistanut ja oikaissut jälkikäteen vuosien 2013 - 2014 kuntalaskutusta johtosäännön 21 § huomiodien ja todennut Kaavin kunnalle kohdistuvan yhteensä 229 400,55 euron lisälaskun, johon sisältyy 84 144,60 euron oikaisuerä Rautavaaran kunnalle."

Onko Kaavin kunnan maksuvelvollisuudesta tehty hallintopäätöstä? Mahdollisesti tehty päätös pyydetään toimittamaan hallinto-oikeudelle liitteineen ja valitusosoituksineen.

b) Edelleen Kysterin johtokunnan päätöksen 18.8.2015 § 54 selostusosan mukaan Kysterin johtokunta on 16.6.2015 pidetyssä kokouksessa hyväksynyt muun muassa vuosien 2013 ja 2014 seutukustannusten jaossa tapahtuneen jakoperusteeseen liittyvien virheiden korjauksen ja Kaaville kuuluneen kirjauksen 84 144,60 euroa oikaisuerän Rautavaaran kunnalle.

Onko edellä tarkoitettussa 16.6.2015 tehdyssä päätöksessä päätetty Kaavin kunnan maksuvelvollisuudesta? Päätös pyydetään toimittamaan hallinto-oikeudelle liitteineen ja valitusosoituksineen.

c) Mitä Kysterin johtokunnan päätöksellä 18.8.2015 § 54 on päätetty?

2. Liittämään asiakirjoihin alkuperäisenä tai jäljennöksenä **kaikki asiassa kertyneet asiakirjat**, joita ovat ainakin:

- Kysterin johtosääntö ja perussopimus
- muistio tilaisuudesta Kaavin kunnan edustajien kanssa 23.6.2015
- Kaavin kunnan selvityspyyntö (viitattu Kysterin johtokunnan päätöksessä 18.8.2015 § 54)

3. Sisällyttämään lausuntoon luettelo lausunnon liitteenä olevista **asiakirjoista**, jotta asianosainen saa myöhemmin vastinepyynnön yhteydessä tietoonsa hallinto-oikeudessa olevan oikeudenkäyntiaineiston.

Tarvittaessa lisätietoja asiasta antaa lähetteen allekirjoittanut henkilö.

Kaikki tämän lähetteen liitteet sekä edellä pyydetyt asiakirjat on palautettava viimeistään 23.12.2015.



Eeva-Leena Matinlassi
lainkäyttösihteeri

Puhelujen hintatiedot:

029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

LIITTEET

asiakirjat

73601 KAAVI

ITÄ-SUOMEN
HALLINTO-OIKEUS

11. 11. 2015

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Kirjaamo
PL 1744
70101 KUOPIO

SAAPUNUT

Valitus Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin Kysterin johtokunnan päätöksestä 6.10.2015 § 69:
Kaavin kunnan kuulemistilaisuus koskien Kysteri liikelaitoksen jälkilaskutusta vuosilta 2013–2014

Kaavin kunnanhallitus on tehnyt Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin Kysterin johtokunnan päätöksestä 18.8.2015 § 54 koskien Kysteri liikelaitoksen jälkilaskutusta vuosilta 2013–2014 oikaisuvaatimuksen Kysterin johtokunnalle 29. syyskuuta 2015. Kysterin johtokunta on käsitellyt asiaa kokouksessaan 6.10.2015 § 69 ja päättänyt olla muuttamatta 18. elokuuta 2015 tekemäänsä päätöstä. Kaavin kunnanhallitus ei hyväksy 229 400,55 euron lisäkantoa lukuun ottamatta Rautavaaran kunnan vahingoksi mahdollisesti tapahtunutta 84 144,60 euron virhekirjausta, jos tämä pystytään esimerkiksi tilintarkastajan toimesta puolueettomasti todistamaan. Kaavin kunta valittaa Kysterin johtokunnan 6.10.2015 § 69 tekemästä päätöksestä.

Perusteluina Kaavin kunnanhallitus esittää seuraavaa:

1. Laskutuksessa Kysteri-liikelaitos on noudattanut perussopimusta vuonna 2012. Vuosina 2013–2014 on noudatettu väkilukuun pohjautuvaa laskutusta. On syntynyt vakiintunut käytäntö, jota on päätetty muuttaa vasta 16.6.2015 lukien.
 2. Kaavin kunta on koko Kysteriin kuulumisensa ajan aktiivisesti vaikuttanut toiminnan kehittämiseen kuntansa alueella. Tästä on todisteena useita muistioita ylimääräisistä palaverista, sähköposteja Kysterin johdolle palvelutason laatua koskien sekä muistiot vuosittaisista palvelusopimus-neuvotteluista sekä puitesuunnitelmien valmisteluneuvotteluista. Kaavin kunta toimittaa niitä tarvittaessa oikeuden arvioitavaksi.
- Kaavin kunta korostaa, ettei kahden vuoden takaisten asioiden oikaisu ilman kunnan vaikutusmahdollisuutta ole kohtuullista.
3. Vahvistettujen lainvoimaisten tilinpäätösten avaaminen ei ole hyväksyttävää.
 4. Hallintolain 50 § mukaan (11.6.2010/581) Asiavirheen korjaaminen:
Viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos:

- 1) päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen;
- 2) päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen;
- 3) päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe; tai
- 4) asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Päätös voidaan korjata 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa asianosaisen eduksi tai vahingoksi. Päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää, että asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen. Asianosaisen suostumusta ei kuitenkaan tarvita, jos virhe on ilmeinen ja se on aiheutunut asianosaisen omasta menettelystä. Päätös voidaan korjata 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa ainoastaan asianosaisen eduksi.

KAAVIN KUNNANHALLITUS



Ari Sopanen
kunnanjohtaja



Tuula Pehkonen-Elmi
vs. hallinto- ja sivistystoimenjohtaja

LIITE

Pöytäkirjanote Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri/Kysterin johtokunnan kokouksesta 6.10.2015 § 69: Kaavin kunnan kuulemistilaisuus koskien Kysteri liikelaitoksen jälkilaskutusta vuosilta 2013-2014

14.10.2015

Kaavin kunta

Kaavin valtuusto ja kunnanhallitus

Saap. 16.10.15 Dnro

Arki- ja työaika

Toimenpiteet: kopro: 4, 500 7014 =>

kh =>

16.10.15 Rmk

Ote: Kaavin kunnan kuulemistilaisuus koskien Kysteri liikelaitoksen jälkilaskutusta vuosilta 2013 - 2014

Otteen oikeaksi todistaa

ITÄ-SUOMEN
HALLINTO-OIKEUS

11. 11. 2015

SAAPUNUT

Merja Matilainen

Merja Matilainen
hallintosihteeri

Liitteet

Sakari Kelan lausunto_liite
Kaavin kunnan oikaisuvaatimus
Kirjanpitolausuntokunnan kuntajaoston lausunto aikaisempien vuosien virheiden korjaamisesta tilinpäätöksessä

Jakelu

Kaavin kunta

Tiedoksi

14.10.2015

00.02.07
336/2015
Julkinen

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja -perusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä kunnallisvalituksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen, kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen ja -aika

Valitusviranomaisena toimii Itä-Suomen hallinto-oikeus, osoite: Itä-Suomen hallinto-oikeus, Kirjaamo, Puijonkatu 29 A, PL 1744, 70101 KUOPIO.

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista. Jäsenkuntien ja niiden jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirjan sisältö ja toimittaminen

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen on vaadittu tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

00.02.07

336/2015

Julkinen

14.10.2015

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituskirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 80 euroa.

Päätöksen nähtäväksi asettamispvm:

Tämä päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi 15.10.2015

Tiedoksianto asianosaiselle:

Tämä päätös on

lähetyt tiedoksi kirjeellä

Lauri Lammalle lle
Asianosaisen nimi

ja annettu postin kuljetettavaksi 14.10.2015

Maja Miettinen
Tiedoksiantajan allekirjoitus

luovutettu _____ ssa . . 2013

Asianosaisen nimi

Vastaanottajan allekirjoitus

Kysterin johtokunta

54 §

18.8.2015

69 §

336/00.02.07/2015

Kaavin kunnan kuulemistilaisuus koskien Kysteri liikelaitoksen jälkilaskutusta vuosilta 2013 - 2014**Päätöshistoria****Kysterin johtokunta 18.8.2015 54 §**

Kysterin taloushallinnon selvitystilaisuus pidettiin 16.6.2015.

Tilaisuuteen oli kutsuttuna Kysteri kuntien kunnanjohtajat ja heidän edustajansa, johtokunnan ja tilaajatoimikunnan jäsenet sekä johtavat viranhaltijat. Tilaisuudessa käytiin läpi Kysteri – liikelaitoksen toiminnan ja talouden seurantatietoja. Talousraportoinnin kehittämistyössä todettiin, että vuoden 2013 ja 2014 seutukustannusten jako toteutui virheellisesti. Jako tehtiin väestön koon suhteessa eikä toteutuneiden suoritteiden perusteella.

Johtokunta hyväksyi 16.6.2015 pidetyssä kokouksessa talouden ja toiminnan uudet seurantamenetelmät, vuosien 2013 ja 2014 seutukustannusten jaossa tapahtuneen jakoperusteeseen liittyvien virheiden korjauksen, johtokunnan neuvottelun joustavan ja järkevän menettelyn menojen ja saattavien oikaisemiseksi kuntien välillä, Kaaville kuuluneen kirjauksen 84.144,60€ oikaisuerän Rautavaaran kunnalle sekä johtosäännön 21§:n täydentämisen valmistelun aloittamisen.

Kysteri – liikelaitos on tarkistanut ja oikaissut jälkikäteen vuosien 2013 - 2014 kuntalaskutusta johtosäännön 21 § huomioiden ja todennut Kaavin kunnalle kohdistuvan yhteensä 229 400,55 euron lisälaskun, johon sisältyy 84 144,60 euron oikaisuerä Rautavaaran kunnalle. Kaavin kunta piti tilannetta kohtuuttomana ja pyysi Kysteriltä selvitystä, mihin oikeudelliseen asiakirjaan esitetty laskutus perustuu (vrt. perussopimuksen 25§). Viittaan liitteenä olevaan muistioon tilaisuudesta Kaavin kunnan edustajien kanssa 23.6.2015.

Kaavin kunta haluaa Kysterin johtokunnalta vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko todella toimittu perussopimusta rikkoen, ja jos on niin miksi, ja kuka siitä vastaa.
2. Onko juridisesti oikein, että lainvoimaisesti hyväksytyt tilinpäätökset avattaisiin, ja mihin seikkoihin tämä yksilöidysti perustuisi. Tähän liittyen pyydämme toimittamaan sairaanhoitopiiriin tilintarkastajien sekä proviisori Esko Kekäläisen kirjalliset lausunnot.
3. Onko tilanteen toteaminen jälkikäteen Kaavin kannalta kohtuullista huomioiden se, että olemme koko Kysterin kuulumisemme ajan aktiivisesti puuttuneet eri ongelmiin niiden ilmetessä, mitä todistaa muistioiden määrä.

Esitys

Toimitusjohtaja:

1. Kysterin toiminnassa on noudatettu perussopimuksen 25§ periaatteita, mutta ei johtosäännön 21§.

Perussopimus 25§; liikelaitoksen menot katetaan annetuista palveluista perittävillä korvauksilla. Tarkemmat määräykset taloudenhoitoon liittyvistä asioista annetaan liikelaitoksen johtosäännössä.

Liikelaitoksen johtokunta päättää (johtosääntö 21§) laskutuksen yksityiskohtaisista perusteista tuotepohjaisen laskutusperusteen puitteissa ja toimitusjohtaja hinnoista, ellei toisin ole päätetty. Asiakasyhteisöjen laskutus perustuu tuotteistukseen ja tuotteille annettuihin hintoihin.

Laskutuksen perusteena olevien tuotteiden hinnoittelu perustuu palveluysikkökohtaisesti tuotteille kohdennettuihin kustannuksiin.

Kunta	Oikaisu 2013	Oikaisu 2014	Yhteensä
Juankoski	+55.753,82	-253 521,28	-197768,46
Kaavi	-20.674,72	250 075,27	229 400,55 (sisältää 84144,60 euron virheellisen kirjauksen)
Rautavaara	-35.078,10	3 445,99	-31 632,11

Vuoden 2013 tilinpäätöksessä oleva virhe koskee ainoastaan jakoperustetta, eli sitä, jaetaanko seututasoisen toiminnan nettomeno palveluryhmille (kunnille) asukasluvun vai palvelujen käytön (suoritteiden) suhteessa. Ennakkojen tasaamista ei vuodella 2013 ole.

Vuoden 2014 tilinpäätöksessä on em. jakoperusteen lisäksi olennainen maksettujen ennakoiden ja lopullisten nettomenojen laskentaan/tasaamiseen liittyvä virheellisyys, joka on korjattava. Tämä virheellisyys on vyörynyt suoraan kuntakohtaisille (palveluryhmä) kustannuspaikoille ja siten kuntien lopullisiin maksuosuuksiin, koska lopulliset maksuosuudet ovat määräytyneet palveluryhmäkohtaisten (kuntakohtaisten) nettomenojen eikä palveluysikkötasoisien käyttöön (suoritteisiin) perustuviin nettomeno-osuuksien perusteella. Liikelaitoksen johtosäännön 21§:n mukaan maksuosuuksien määräytyminen tulee tapahtua palveluysikkötasoisesti. Tältä osin oikaisuja aiempiin vuosiin ei suoriteta.

37§ Johtosäännön tulkinta; Tarkemmat määräykset johtosäännön tulkinnasta ja soveltamisesta sekä liikelaitoksen organisaatiosta antaa johtokunta.

Päätös

Kysterin johtokunta:

Johtokunta hyväksyi toimitusjohtajan esityksen.

Johtokunnan jäsen, Jorma Räsänen esitti päätökseen eriävän mielipiteen. Hän kysyi, onko päätös hallintolain §:n 50 mukainen.

Kysterin johtokunta 6.10.2015 69 §**Kaavin kunnanhallituksen esittämä oikaisuvaatimus, johtokunta 18.8.2015 § 54**

18.8.2015 Kysterin liikelaitoksen johtokunta hyväksyi toimitusjohtajan esityksen Kaavin kunnan selvityspyyntöön.

Kaavin kunnanhallitus on 28.9.2015 päättänyt tehdä oikaisuvaatimuksen asiassa (liite).

- Kaavin kunta ei hyväksy oikaisua 229.400,55 ja 84.144,60 euron erotuksen osalta, jos voidaan jälkimmäisen osalta näyttää, että kyse on puhtaasti kirjausvirheestä Rautavaaran kunnan vahingoksi.
- Perussopimusta on noudatettu vuonna 2012, mutta ei vuosina 2013-2014. On syntynyt käytäntö, joka on päätetty muuttaa 16.6.2015 lukien.
- Kaavin kunta on vuodesta 2012 lukien vaatinut laskutuksen tapahtuvan puhtaasti kuntakohtaisesti, mikä ei nyt sovitun uudistuksen jälkeen vieläkään toteudu 100%:sti, vaan esim. kiinteistökustannuksia vyörytetään palveluyksikön sisällä kunnalta toiselle.
- Kaavin kunta on koko Kysteriin kuulumisensa ajan aktiivisesti vaikuttanut toiminnan kehittämiseen kuntansa alueella ja korostaa, ettei kahden vuoden takaisten asioiden oikaisu ilman kunnan vaikutusmahdollisuutta ole kohtuullista.
- Hallintolaki 50§ (11.6.2010/581) Asiavirheen korjaaminen.

26.10.2009 Kuntayhtymän valtuuston hyväksymän päätöksen § 25 mukaan (Perusterveydenhuollon liikelaitoksen perustaminen) liikelaitosjärjestelyn toimintaperiaatteena on kuntien järjestämisvastuun siirtäminen sairaanhoitopiirille ja siihen liittyvien tehtävien hoitaminen kuntien ja sairaanhoitopiirin yhteisen toimielimen toimesta, palveluja tuottavan liikelaitoksen toiminnan järjestäminen liikkeenjohdollisia periaatteita noudattaen, liikelaitoksen sisäisen toimintayhtenäisyyden noudattaminen sekä aiheuttamisperusteinen kustannusten jako kuntien kesken sekä kuntien ja sairaanhoitopiirin välillä.

Toimintamallina palvelujen jäsentämisessä noudatetaan jaotusta lähipalveluihin, tuotantoaluekohtaisiin eli yhtä tai useampaa kuntaa koskeviin palveluihin sekä keskitettyihin palveluihin. Kuntalaisten kannalta tuotantoalueet ja keskitetyt palvelut entistä paremmin tukevat lähipalveluja mm. liikkuvien konsultaatiopalveluina ja vähentävät tarvetta kuntalaisten läheteisiin muihin palvelupisteisiin.

Liikelaitoksen palvelujen tuotteistamisesta ja kuntalaskutuksesta ehdotetaan 26.10.2009, että liikelaitoksessa odotetaan mahdollisen kansallisen tuotteistuksen valmistumista ja siihen asti palvelukokonaisuuksien muodostaminen ja tuotteistus perustetaan suoritekohtaiseen laskutukseen siten, että hinnoittelu tapahtuu tuotantoalueittain tulossyksikkökohtaisesti palvelujen todellisen käytön mukaan.

Lähtökohtana tulisi olla nykyisin käytettäviin käynti- ja hoitopäiväsuoritteisiin ja niiden luokitteluun perustuva laskutus- ja hinnoittelujärjestelmä. Liikelaitoksen johtosäännön 21§:n mukaan maksuosuuksien määräytyminen tapahtuu palveluyksikkötasoisesti.

Vuoden 2013 tilinpäätöksessä todettiin tuotantoaluekohtaisten eli seutukustannusten virheellinen jako väestön mukaan, kun sen olisi pitänyt olla toteutuneiden suoritteiden suhteessa.

Vuoden 2014 tilinpäätöksessä todettiin em. virheellisen jakoperusteen lisäksi olennainen maksettujen ennakoiden ja lopullisten nettomenojen laskentaan/tasaamiseen liittyvä virheellisyys, joka on korjattava.

Vuoden 2013 seutukustannusten virheellinen jako merkitsee Kaavin kunnalle -20 674,72 € palautusta ja vuoden 2014 virheellinen jako yhdessä tasaamisvirheen kanssa +250 075,27 € lisämaksua eli yhteensä 229 400,55 €, joka sisältää 84 144,60 € virheellisen kirjauksen (kirjattu K7312 Kaavin sairaanhoitajan vastaanotto, kun olisi pitänyt olla K7321 Rautavaaran lääkärin vastaanotto) Rautavaaran kunnan vahingoksi.

16.6.2015 Kysterin johtokunta hyväksyi talouden (kuntakohtaiset nettomenot) - ja toiminnan uudet seurantamenetelmät. Talouden seurannan mallissa kootaan kaikki avohoidon ja suun terveydenhuollon suoritteet sekä vuodeosastojen hoitopäivät siten, että niistä muodostuu suoritetasoiset ja nettoperusteiset menot. Seutusooritteista aiheutuvat kustannukset kohdistetaan kirjanpidossa palvelujen käytön suhteessa avopalvelujen nettomenoihin.

Taloushallinnon piiriin kuuluvissa järjestelyissä lähdetään siitä, että liikelaitos vuokraa tarvitsemansa tilat ja kiinteät laitteet kunnilta. Vuokrattavan omaisuuden osalta laskennassa käytetään yhteistä laskentatapaa.

Kaavin kunnan oikaisuvaatimuksessa on otettu kantaa hallintolain 50 §:ssä tarkoitetun asiavirheen korjaamisen soveltuvuuteen asiassa. Tilinpäätös ja sen vahvistaminen eivät muodosta sellaista

oikeusvoimaista ratkaisua, jota ei voitaisi muuttaa uudella päätöksellä, mikäli vahvistetussa tilinpäätöksessä on virheellisiä tietoja. Kirjanpitolain 3 luvun 2 §:n mukaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (*oikea ja riittävä kuva*). Mikäli tilinpäätös ei anna oikeaa ja riittävää kuvaa, on se voitava oikaista. Asiasta on kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antanut lausuntonsa 105 (6.3.2012) liittyen KHO:n ratkaisuun kunnan poistosuunnitelman hyväksymistä koskevan päätöksen kumoamisesta ja sen vaikutuksesta jo vahvistettuun tilinpäätökseen. Lausunnossa todetaan seuraavaa:

"...kunnan kirjanpidossa tilinpäätösperiaatteiden muutokset ja aikaisempia tilikausia koskevien olennaisten virheiden oikaisut tehdään oman pääoman erää *Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä* oikaisemalla. Oikaisuja ei tehdä tulosvaikutteisesti vaan takautuvasti. Oikaisuja tehdessä olennaisuuden periaate tulee ottaa huomioon. Vähäiset aikaisemmille tilikausille kuuluvat erät merkitään tuloslaskelmassa ja taseessa nimikettään vastaavan erään."

Tilinpäätöksen vahvistaminen ei myöskään yksin ratkaise kirjanpitovelvollisen ja kolmannen osapuolen julkisoikeudellisista velvoitteista johtuvien saatavien oikeellisuutta. Mikäli saatavat on vahingossa laskutettu toisin kuin mitä perussopimus on edellyttänyt, laskutusta on voitava oikaista. Mikäli tästä ei päästä KYSTERin ja sen jäsenkunnan kanssa neuvotteluteitse ratkaisuun, asia tulee saattaa julkisoikeudellista maksuvelvollisuutta koskevana asiana hallintoriita-asiana hallinto-oikeuden käsiteltäväksi.

Esitys

Toimitusjohtaja:

Vuoden 2013 ja 2014 yhteisissä palveluissa eli seutusuuritteista aiheutuvien kustannusten jaossa ja vuoden 2014 lopullisten nettomenojen laskentaan liittyvässä tasauksessa on tapahtunut virheellinen menettely, joka vaatii oikaisua.

Esitän, että johtokunta hyväksyy Kaavin kunnan 229 400,55 € (sisältäen Rautavaaran virheellisesti kirjatun osuuden 84 144,60 €) lisäkannon kolmen kuukauden maksuajalla meneillään olevan tilikauden aikana (10 - 12/2015).

Edelleen esitän, että Kaavin kunnan 29.9.2015 päiväämä oikaisuvaatimukseksi nimetty asiakirja ei anna aihetta muuttaa johtokunnassa 18.8.2015 § 54 tehtyä ja tällä päätöksellä täsmennettyä päätöstä.

Päätös

Kysterin johtokunta:

Johtokunta hyväksyi toimitusjohtajan esityksen.

Merkataan, että Jorma Räsänen jääväsi itsensä ja poistui käsittelyn ajaksi.

Liitteet

- 4 Sakari Kelan lausunto_liite
- 5 Kaavin kunnan oikaisuvaatimus
- 6 Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto aikaisempien vuosien virheiden korjaamisesta tilinpäätöksessä



28.8.2015

Toimitusjohtaja Hannele Holopainen
KYSTERI

Johtokunnan päätös 18.8.2015 § 54

Toimitusjohtaja Hannele Holopainen on pyytänyt kommenttiani liittyen Kysterin johtokunnan kokouksen 18.8.2015 § 54 päätökseen kirjattuun eriävään mielipiteeseen, jossa oli kysytty, onko päätös hallintolain 50 §:n mukainen.

Lausuntonani totean seuraavaa:

Päätöksellä on oikaistu tilinpäätöstiedoissa olevia virheellisiä kirjauksia. Mielestäni tilinpäätös ja sen vahvistaminen eivät muodosta sellaista oikeusvoimaista ratkaisua, jota ei voitaisi muuttaa uudella päätöksellä, mikäli alkuperäisissä kirjauksissa on virheellisiä tietoja. Näin ollen asiassa ei laisinkaan ole kyse hallintolain 8 luvussa säädetyistä itseoikaisuna tehtävästä virheellisen päätöksen korjaamisesta.

Kuopiossa 28.8.2015

Lakimies
044 717 9665


Sakari Kela

29.9.2015

Kysterin johtokunta
Kysterin hallinto, rak. 3/2.krs
PL 100
70029 KYS

ITÄ-SUOMEN
HALLINTO-OIKEUS

11. 11. 2015

SAAPUNUT

Asia: Oikaisuvaatimus, johtokunta 18.8.2015 §54

Kaavin kunnanhallitus on 28.9.2015 päättänyt tehdä oikaisuvaatimuksen asiassa. Kaavin kunta ei hyväksy oikaisua 229.400,55 ja 84.144,60 euron erotuksen osalta, jos voidaan jälkimmäisen summan osalta näyttää, että kyse on puhtaasti kirjausvirheestä Rautavaaran kunnan vahingoksi.

Perustelut:

- Perussopimusta on noudatettu vuonna 2012, mutta ei vuosina 2013-2014. On syntynyt käytäntö, joka on päätetty muuttaa 16.6.2015 lukien.
- Kaavin kunta on vuodesta 2012 lukien vaatinut laskutuksen tapahtuvan puhtaasti kuntakohtaisesti, mikä ei nyt sovitun uudistuksen jälkeen vieläkään toteudu 100 %:sti, vaan esim. kiinteistökustannuksia vyörytetään palveluyksikön sisällä kunnalta toiselle.
- Kaavin kunta on koko Kysteriin kuulumisensa ajan aktiivisesti vaikuttanut toiminnan kehittämiseen kuntansa alueella. Tästä on todisteena useita muistioita ylimääräisistä palaverista sekä muistiot vuosittaisista palvelusopimusneuvotteluista sekä puitesuunnitelmien valmisteluneuvotteluista. Kaavin kunta korostaa, ettei kahden vuoden takaisten asioiden oikaisu ilman kunnan vaikutusmahdollisuutta ole kohtuullista.
- Vahvistettujen tilinpäätösten avaaminen ei ole hyväksyttävää.
- Hallintolain 50 § mukaan (11.6.2010/581) Asiavirheen korjaaminen:
Viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos:
 - 1) päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen;
 - 2) päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen;
 - 3) päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe; tai
 - 4) asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Päätös voidaan korjata 1 momentin 1-3 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa asianosaisen eduksi tai vahingoksi. Päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää, että asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen. Asianosaisen suostumusta ei kuitenkaan tarvita, jos virhe on ilmeinen ja se on aiheutunut asianosaisen omasta menettelystä. Päätös voidaan korjata 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa ainoastaan asianosaisen eduksi.

KAAVIN KUNNANHALLITUS

Ari Sopanen
kunnanjohtaja

Marianne Lahtoniemi
talous- ja suunnittelusihteeri

6.3.2012

Aikaisempien vuosien virheiden korjaaminen tilinpäätöksessä**1 Lausuntopyyntö**

X:n kaupungin tarkastuslautakunnan puheenjohtaja on pyytänyt kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjausta oikeasta toimintatavasta korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen täytäntöönpanosta, kun kaupunginvaltuuston poistosuunnitelman hyväksymistä koskeva päätös on kumottu.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto voi antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain 68 - 70 §:n soveltamisesta kuntien tai kuntayhtymien taikka kuntien järjestön hakemuksesta. Koska hakijan ohjauspyynnössä esitetyillä kysymyksillä on yleistä merkitystä kunta-alan kirjanpito- ja tilinpäätöskäytännössä, kuntajaosto antaa asiasta lausunnon.

Lausuntopyynnön taustana on valitusprosessi, jossa hallinto-oikeus on 10.6.2010 kumonnut kaupunginvaltuuston poistosuunnitelman muuttamista koskevan päätöksen. Vuosien 2009 ja 2010 tilinpäätöksissä kaupunki on tehnyt kumotun päätöksen mukaiset suunnitelmapoistot. Korkein hallinto-oikeus on kumonnut 17.1.2012 tekemällä päätöksellä kaupunginhallituksen valituksen hallinto-oikeuden edellä mainitusta päätöksestä.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätössiakirjan yhteenvedon mukaan kaupunginvaltuusto oli muuttanut voimassa olevaa poistosuunnitelmaa pidentämällä poistoajoja ja alentamalla menojäätännöspoistojen prosentteja useiden pysyviin vastaaviin kuuluvien hyödykeryhmien osalta. Muutetun poistosuunnitelman mukaiset poistajat ja menojäätännöspoistojen prosentit olivat sinänsä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamassa yleisohjeessa kuvatuissa rajoissa. Yleisohjeen vaihteluvälit kuvastivat hyödykkeiden taloudellisten pitoaikojen ja niitä vastaavien pitoaikojen eroavaisuuksia samankaltaistenkin hyödykkeiden kesken. Taloudellisten pitoaikojen ja niitä vastaavien poistojen tuli vastata tilinpäätökselle kuntalain 68 §:n 3 momentissa asetettua vaatimusta oikeiden ja riittävien tietojen antamisesta kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Poistosuunnitelman muuttaminen ei saanut johtaa siihen, että kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksessä annettavan kuvan oikeellisuus heikkeni. Valtuuston päätöksen tueksi ei ollut esitetty riittävän yksilöityä teknis-taloudellista selvitystä kyseisten hyödykkeiden palvelutuotantokyvyn muuttumisesta. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaan kaupunginvaltuuston päätös tuli kumota.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen perustelujen mukaan poistosuunnitelman muutos oli mahdollista hyväksyä tilivuotta seuraavan vuoden puolella ennen tilivuoden tilinpäätöksen hyväksymistä eikä valtuuston päätös tilivuoden osalta sillä perusteella ollut lainvastainen.

2 Lausunnon perustelut**2.1 Kuntalaki**

Kuntalain 67 §:n mukaan kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain 68 - 70 §:n soveltamisesta. Lausuntopyynnössä olleet tilintarkastusta koskevat asiat rajataan lausunnon ulkopuolelle kuntajaoston toimivaltaan kuulumattomina.

2.2 Kirjanpitolaki ja -asetus ja kirjanpitolautakunnan lausunnot

Kirjanpitolaissa ja -asetuksessa ei ole erityissäännöksiä siitä, kuinka tilinpäätösperiaatteiden muutoksesta aiheutuvia arvostuseroja tai aikaisempiin tilikausiin liittyviä virheitä tulee käsitellä tilinpäätöksessä. KPA 2:2.1 § velvoittaa kuitenkin esittämään liitetietona aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Kirjanpitolautakunta antoi vuoden 1973 kirjanpitolain voimassaoloaikana lausunnon 1344/1995, jossa se otti kantaa edelliseen tilikauteen liittyvän virheen käsittelyyn tilinpäätöksessä. Lausunnon mukaan tällainen virhe tuli korjata merkitsemällä se olennaisuuden periaatetta noudattaen erilliseksi eräksi tuloslaskelmaan luonteensa mukaiseen ryhmään. Siinä tapauksessa, että virhe on tilikauden tuloksen muodostumisen kannalta olennainen, oikaisukirjaus tuli merkitä tuloslaskelmaan satunnaisesti tuotoksi tai kuluksi sekä tästä piti antaa asianmukainen liitetieto.

Lausunnollaan 1750/2005 kirjanpitolautakunta muutti aiempaa ohjeistustaan siten, että tilinpäätösperiaatteiden muutokset sekä aikaisempia tilikausia koskevien virheiden oikaisu tulee jatkossa tehdä yksinomaan omaa pääomaa (*Edellisten tilikausien voitto/tappio*) oikaisemalla. Oikaisuja ei siten enää tehdä tulosvaikutteisesti vaan takautuvasti. Vastaava oikaisu on myös tehtävä vertailuvuotena olevan edellisen tilikauden päättävään taseeseen. Vertailuvuoden tuloslaskelmaa ei sen sijaan ole välttämätöntä saattaa vertailukelpoiseksi, mutta oikean ja riittävän kuvan sitä vaatiessa, on muutoksen tulosvaikutuksesta tilikausien vertailun mahdollistamiseksi annettava liitetieto. Jos vertailulaskelmaa kuitenkin oikaistaan, tulee tehtyjen muutosten ja niiden perusteiden vastaavasti käydä ilmi liitetiedoista.

Jos toimintakertomuksessa tai tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään tilinpäätöksiä tai tunnuslukuja useammalta tilikaudelta, on myös nämä saatettava mahdollisuuksien mukaan vertailukelpoisiksi tai ainakin selkeästi mainittava niiden osalta mahdollinen vertailukelvottomuus. Oikaisuja tehtäessä tulee ottaa huomioon olennaisuuden periaate.

KPA 2:2.1 § velvoittaa esittämään liitetietona aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä. Kirjanpitolautakunta katsoo, että liitetietona on vastaavasti esitettävä oikean ja riittävän kuvan vaatimus huomioon ottaen eriteltyinä tilinpäätösperiaatteiden muutoksista ja aikaisempien tilikausien virheiden oikaisuista aiheutuvat muutokset omaan pääomaan.

2.3 Kuntajaoston yleisohjeet

Kuntajaoston yleisohje kunnan ja kuntayhtymän taseen laitimisesta (2010)

Kirjanpitolautakunnan lausuntoon 1750/2005 perustuen myös kuntajaoston yleisohjeissa on tilinpäätösperiaatteiden muutosten ja aikaisempia tilikausia koskevien virheiden käsittely muutettu yhdenmukaiseksi. Siten myös kunnan kirjanpidossa tilinpäätösperiaatteiden muutokset ja aikaisempia tilikausia koskevien olennaisten virheiden oikaisu tehdään oman pääoman erää *Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä* oikaisemalla. Oikaisuja ei tehdä tulosvaikutteisesti vaan takautuvasti. Oikaisuja tehdessä olennaisuuden periaate tulee ottaa huomioon. Vähäiset aikaisemmille tilikausille kuuluvat erät merkitään tuloslaskelmassa ja taseessa nimikettään vastaavan erään.

Yleisohjeessa on erikseen todettu, ettei jaksotuksesta aiheutuvia eroja katsota edellä tarkoitetuiksi virheiksi.

Kuntajaoston yleisohje kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista (2011)

Yleisohjeen mukaan, kun poistosuunnitelmaa muutetaan, aiempien tilikausien poistoja ei oikaista. Muutos koskee vain muutostilikauden ja sitä seuraavien tilikausien suunnitelmapoistoja. Tällä lausunolla kuntajaosto tarkentaa yleisohjetta korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen perusteluihin merkityn kannan mukaisesti siten, että tilikauden poistosuunnitelmaan voidaan kuitenkin tehdä muutoksia siihen sakka, kunnes tilinpäätös hyväksytään.

3 Lausunto

Alkaisempien vuosien virheellisenä tehdyt poistot oikaistaan sen vuoden tilinpäätöksessä, jona virhe todetaan, tasekirjauksena *Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä* -tilille vastatileinä ao. pysyvien vastaavien hyödykkeiden tilit. Tilinpäätösvuoden poistot kirjataan voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisena tulosvaikutteisesti.

Aikaisempien vuosien virheiden oikaisuista annetaan vaaditut asianmukaiset liitetiedot sekä tehdään vertailutietoihin tarvittavat oikaisut.